Leyden Academy

ON VITALITY AND AGEING

Ouder worden: morgen is nu

Jolanda Lindenberg, PhD

22-09-2021

Levensverwachting 2018

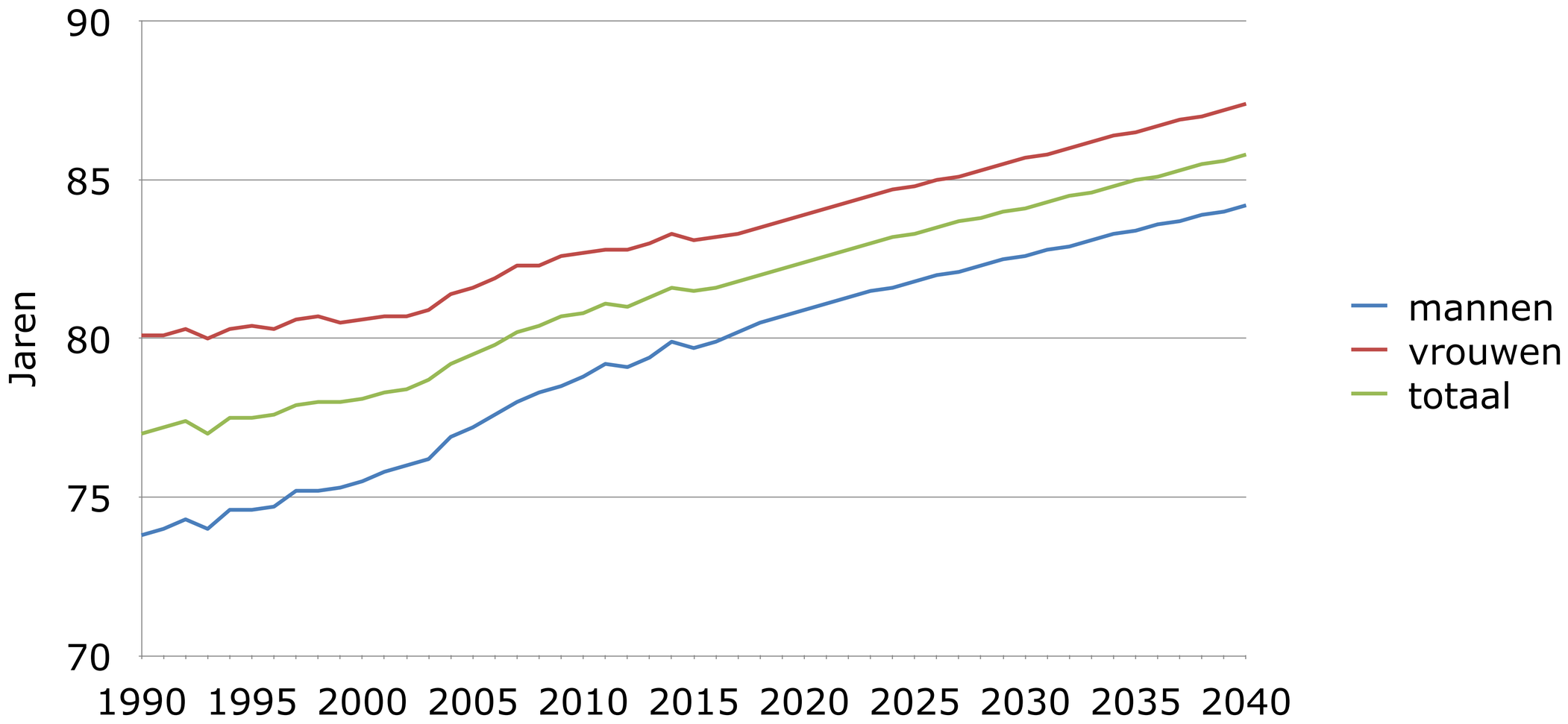

VTV 2018, www.vtv2018.nl

Levensverwachting Nederlandse vrouwen 2019

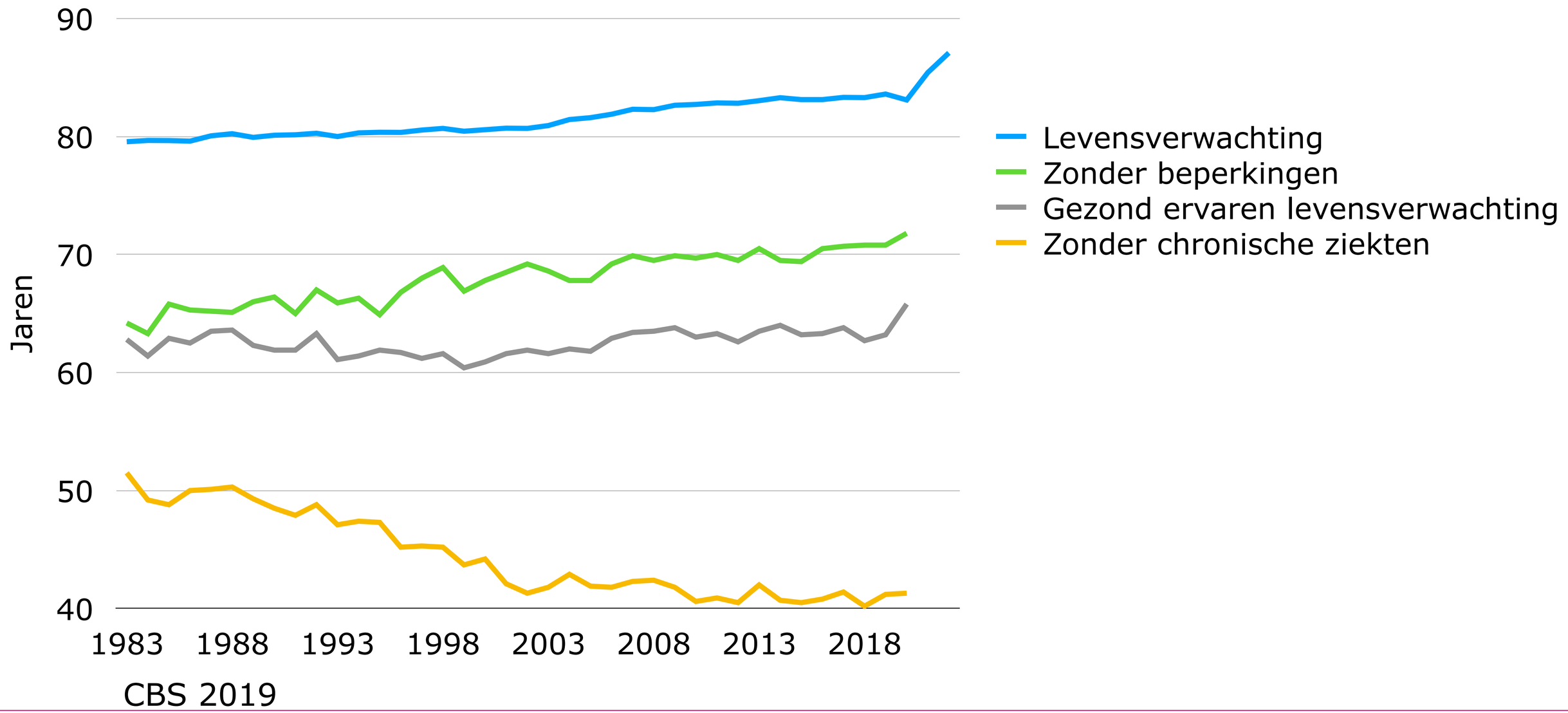

Levenstevredenheid (Nederland, 2020)

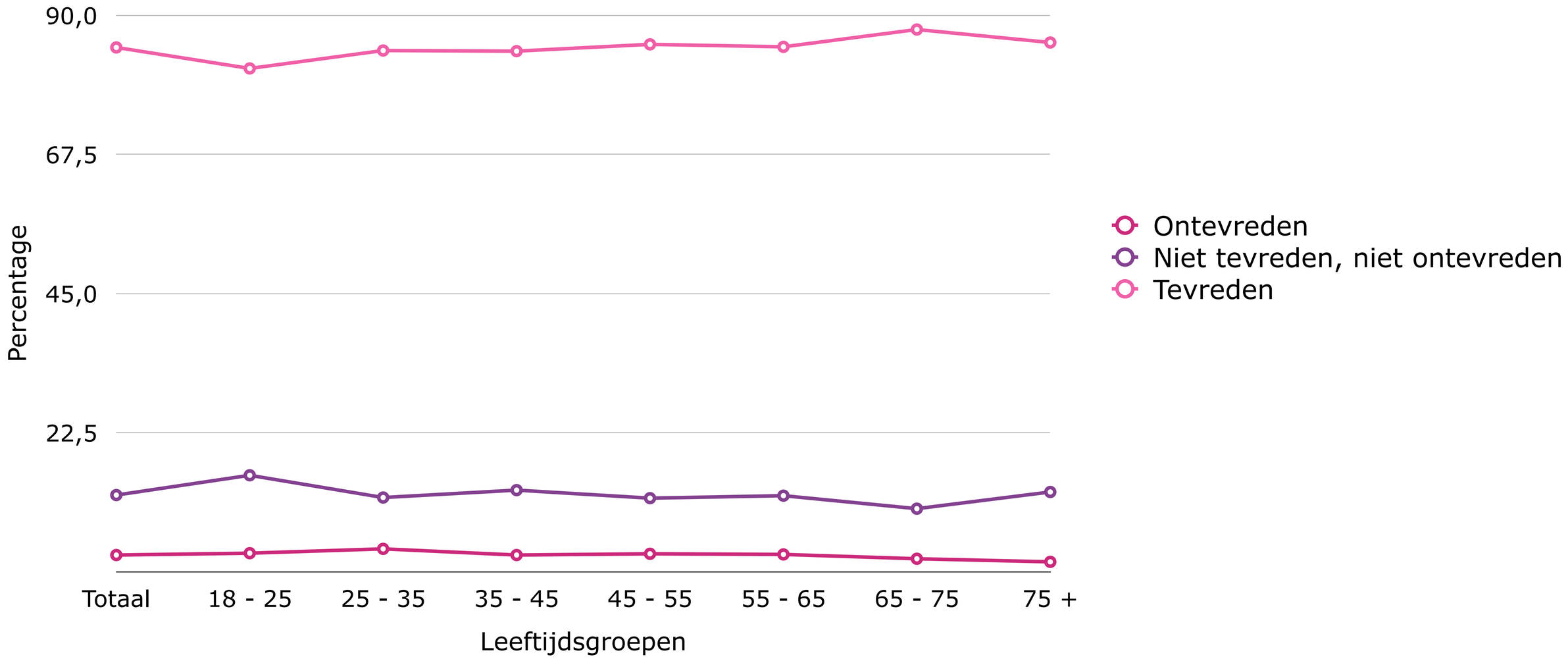

CBS 2018

Plannen en wensen (55+ N=649)

Ik heb nog een grote hobby, zolang ik die kan blijven beoefenen voel ik me heel gelukkig

iets met politiek doen

een taal goed beheersen

Ik zou zo graag wat mobieler willen zijn

lekker klussen

Nog vaak op vakantie gaan

contact blijven houden met de generaties

Meekunnen met de nieuwste ontwikkelingen

Feyenoord kampioen zien worden

gezond ouder worden

aandacht blijven geven aan wat er om me heen gebeurt

piano/orgelspelen

afvallen

alleen genieten

zolang mogelijk zelfstandig en gezond blijven

het boek over mijn familie voltooien

zou graag nog dassen willen fotograferen

veel theaters en musea bezoeken

ik zou best nog een baantje willen hebben

heb kleinkinderen en die vragen wel eens raad aan Oma

Genieten van het leven en even de medicijnen e.d. vergeten

ballonvaart

promoveren

mijzelf actief inzetten voor de samenleving

wat tuinieren

kleinkinderen zien trouwen en kinderen krijgen

Wil volgen hoe koningspaar Nederland gaat helpen

ik wil tijd om te lezen en alle mooie films te zien

Bij de tijd blijven, handen en benen gebruiken

weer een leuke vriendin vinden

Huijg e.a. 2018

Plannen en wensen (55+ N=649)

Kenmerken	Geen plannen of wensen (*n* = 74)	Plannen en wensen (*n* = 575)
Gender (man)	43 (58.1%)	334 (58.1%)
Leeftijd (*M*, *SD*)	68.04 (8.83)	68.94 (8.19)
Onderwijs (*n* = 540)		
Lager onderwijs	30 (49.2%)*	152 (31.7%)
Middelbaar onderwijs	17 (27.9%)	138 (24.0%)
Hoger onderwijs	14 (23.0%)	189 (32.9%)
Inkomen (*n* = 563)		
Laag (< 33.500 euro)	20 (33.3%)	131 (26.0%)
Midden (33.500 < 40.000 euro)	10 (16.7%)	99 (19.7%)
Hoog (> 40.000 euro)	30 (50.0%)	273 (54.3%)
Social contacts		
Significant gemis sociale contacten	5 (6.8%)**	5 (0.9%)
Beetje gemis aan sociale contacten	12 (16.2%)	98 (17.0%)
Voldoende sociale contacten	57 (77.0%)	472 (82.1%)
Levenstevredenheid (M, SD)	-0.41 (1.23)**	0.05 (0.80)**

Note. M, gemiddelde; SD, standaard deviatie *, $p < .05$; **, $p < .01$ met Bonferroni post-hoc tests; Voor gezondheid en levenstevredenheid z-scores.

Trouw

Tr

Coronavirus Jongeren

Feestende jo
risico voor
volksgezond
beetje Russis

PREMIUM | Het beste van De Telegraaf

Jongeren onzeker over t

'Ouderen
inschikken

Door WIERD DUK
29 aug. 2020 in BINNENLAND

OPINIE

draaien? D

Hulpinitia

Juis
de
doo

BNR

Luister live
Ask me Anything

Nieuws Programma's Podcast

MARIANNE ZWAGERMAN

DOODGEWOON

BNR Webredactie / dinsdag 31 maart 2020, 6:34

Update: dinsdag 31 maart 2020, 7:18

'Je moet door met de levenden', zei mijn opa Zwagerman altijd. Opa zette in de oorlog een paar kinderen op de wereld, waaronder mijn vader, en bouwde daarna zijn tuinderij uit tot een groot bedrijf in hijskranen en zwaar transport. Dat lukt alleen als je een beetje pragmatisch bent.

Doodgewoon

Op zijn 73ste legden wij hem te ruste na een mooi en avontuurlijk leven. Zijn zoon, mijn vader, is nu al twee jaar ouder en behoort tot de generatie die doodgaan geen optie vindt. Misschien komt het omdat we al zo lang zonder oorlog en sinds 1953 ook zonder grote rampen leven dat babyboomers en hun nageslacht de dood niet meer accepteren. In ons rubberentegelparadijs waarin we geen risico's dulden is de dood ver weggestopt.

FINANCIEEL VROUW LIFESTYLE WAT U ZEGT

n moeten ruimte
n jongeren'

n enorme aso's
ın laars lappen'

coronabesmettingen razendsnel.
scherpt, maar hoe houd je jongeren bij

estijd 3 minuten

ıtag wordt ouderen en zieken hulp
naar het loopt geen storm. 'We blijven
gaan, want je weet maar nooit.'

naart 2020, 13:48

Media afgelopen jaar (ingediend)

		Frequentie[a]	Percentage[b]
Bijv naamwoord	Kwetsbaar	214	19
	Leeftijd (nummer)	153	13,3
	En … ziek, kwetsbaar, etc.	214	13,2
Zelf naamwoord	Aandacht	134	11,7
	Zorginstelling	134	11,7
	Eenzaamheid	112	9,7
	Ziekteverloop	110	9,6
	Bescherming	103	8,9
Beschrijving	Solidariteit	136	11,8
	Ouderenziekte	112	9,7

[a] aantal nieuwsartikelen waar de code in voorkomt
[b] van het totaal aantal geïdentificeerde nieuwsartikelen (N=1145)

De boomer heeft ook veel goed gedaan

En nu zijn wij de meest egoïstische generatie

Hoe je babyboomers het zwijgen oplegt

Mijn generatie is platgewalst door 'boomers' en millennials

Geef geboortegolvers niet van alles de schuld

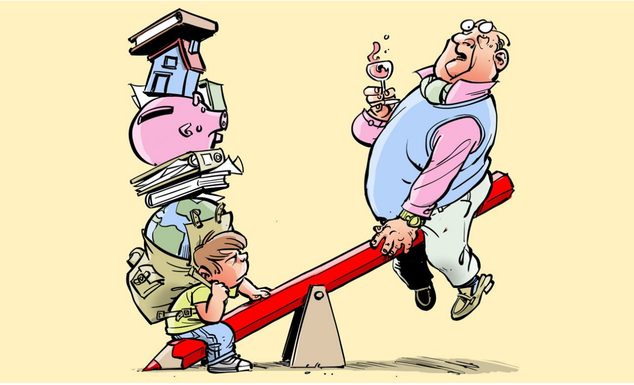

Wat vinden de boomers zelf van Philip Huff?

Boomer gekozen tot woord van het jaar 2019

Welke beelden zijn er?

Een multidimensioneel beeld die veelal gerelateerd is aan twee dimensies: competentie en warmte (Stereotype Content Model, Cuddy & Fiske 2002).

Kernwoorden:

- Incompetent
- Fysieke achteruitgang
- Afhankelijk
- Ouderwets

- Wijs
- Warm
- Aardig

Nederland:

- Kwetsbaar
- Dogmatisch
- Klagers

- Wijs
- Warm

Deze beelden hangen samen met…

1. Leeftijdsdiscriminatie
2. *Over-accomodative communication* (betuttelend, “baby” praat)
3. Andere benadering, behandeling en verkeerde diagnoses
4. Negatieve associatie met welbevinden, gezondheid en sterfte (met name Levy e.a.)
5. en met zorgkosten
6. *Self-fulfilling prophecy*

Overleving en zelfpercepties van veroudering

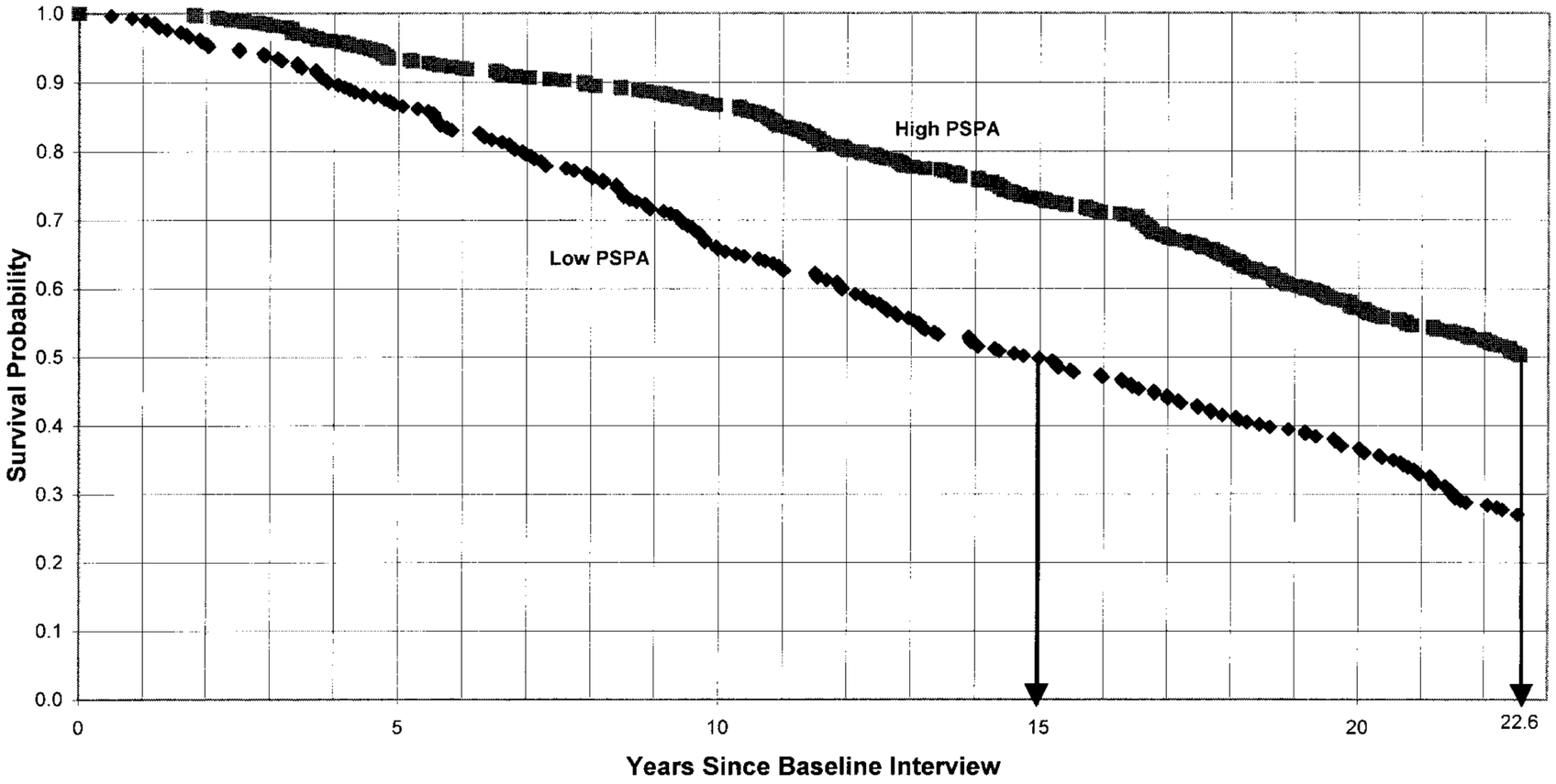

Figure 1. Influence of positive self-perceptions of aging (PSPA) on survival. Arrow indicates median survival.

Levy, B. R., Slade, M. D., Kunkel, S. R., & Kasl, S. V. (2002). Longevity increased by positive self-perceptions of aging. *Journal of Personality and Social Psychology*, *83*(2), 261–270. https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.83.2.261

Overleving en zelfperceptie van veroudering

Table 1
Relationship Between Positive Self-Perceptions of Aging (PSPA) and Survival

	Risk ratio for PSPA adjusted for:				
Risk ratio for PSPA alone	Age	Age, sex	Age, sex, SES	Age, sex, SES, functional health	Final model: Age, sex, SES, functional health, loneliness
.78 (0.74–0.83) $p < .001$	.90 (0.84–0.95) $p < .001$	.88 (0.83–0.94) $p < .001$	.88 (0.82–0.94) $p < .001$	.90 (0.84–0.97) $p < .006$	.87 (0.80–0.94) $p < .001$

Note. Confidence intervals appear in parentheses. SES = socioeconomic status.

Levy, B. R., Slade, M. D., Kunkel, S. R., & Kasl, S. V. (2002). Longevity increased by positive self-perceptions of aging. *Journal of Personality and Social Psychology*, *83*(2), 261–270. https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.83.2.261

Doorbreek de nadruk op ziekte en problemen…

Niet de ziekte centraal

- Van ziektegericht naar leven *met*

Niet de leeftijd centraal

- Van genezen naar levens-tevredenheid

Wat nog wel kan

- Van beperkingen naar mogelijkhed-en

Leyden Academy

ON VITALITY AND AGEING

Morgen is van u.

Morgen is van ons.

Leyden Academy

ON VITALITY AND AGEING

Rijnsburgerweg 10 | 2333 AA Leiden | 071-524 0960 | info@leydenacademy.nl | www.leydenacademy.nl

Betekenisvolle relaties

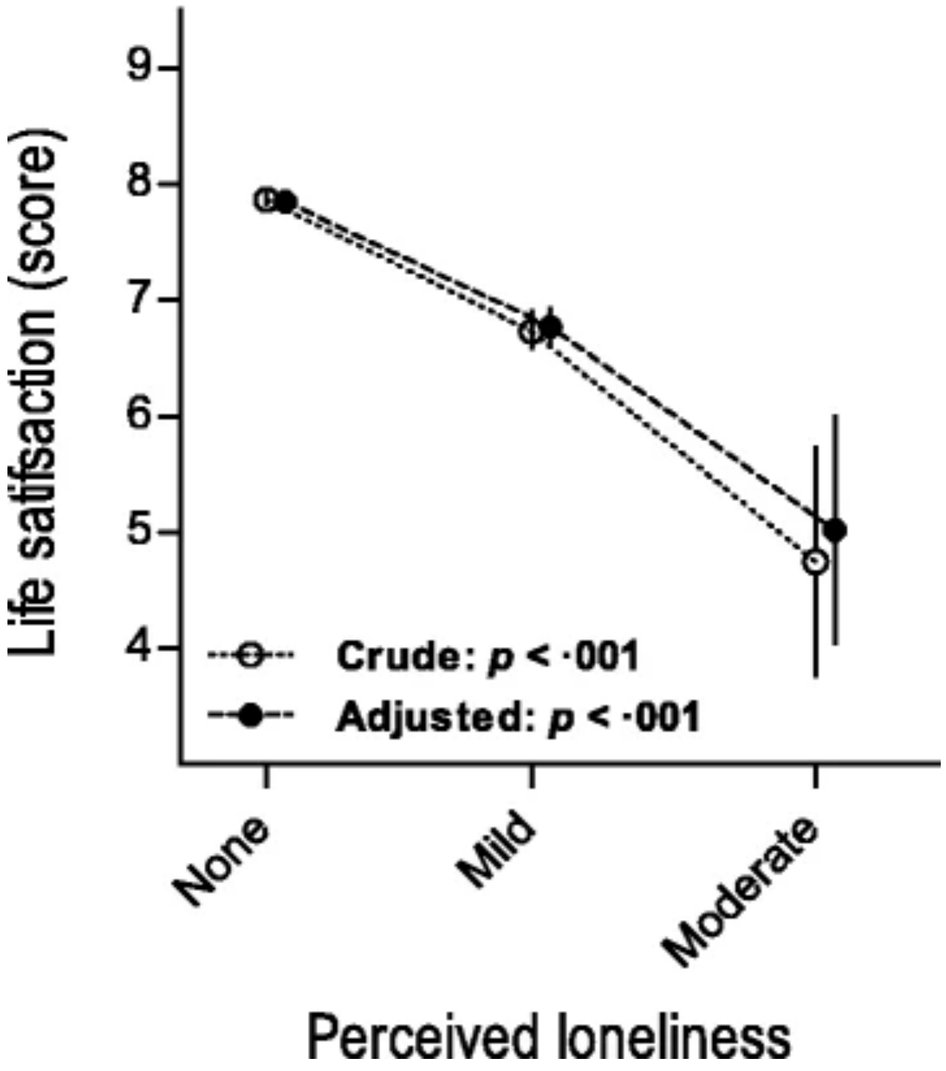

Puvill e.a. 2016

Levenstevredenheid

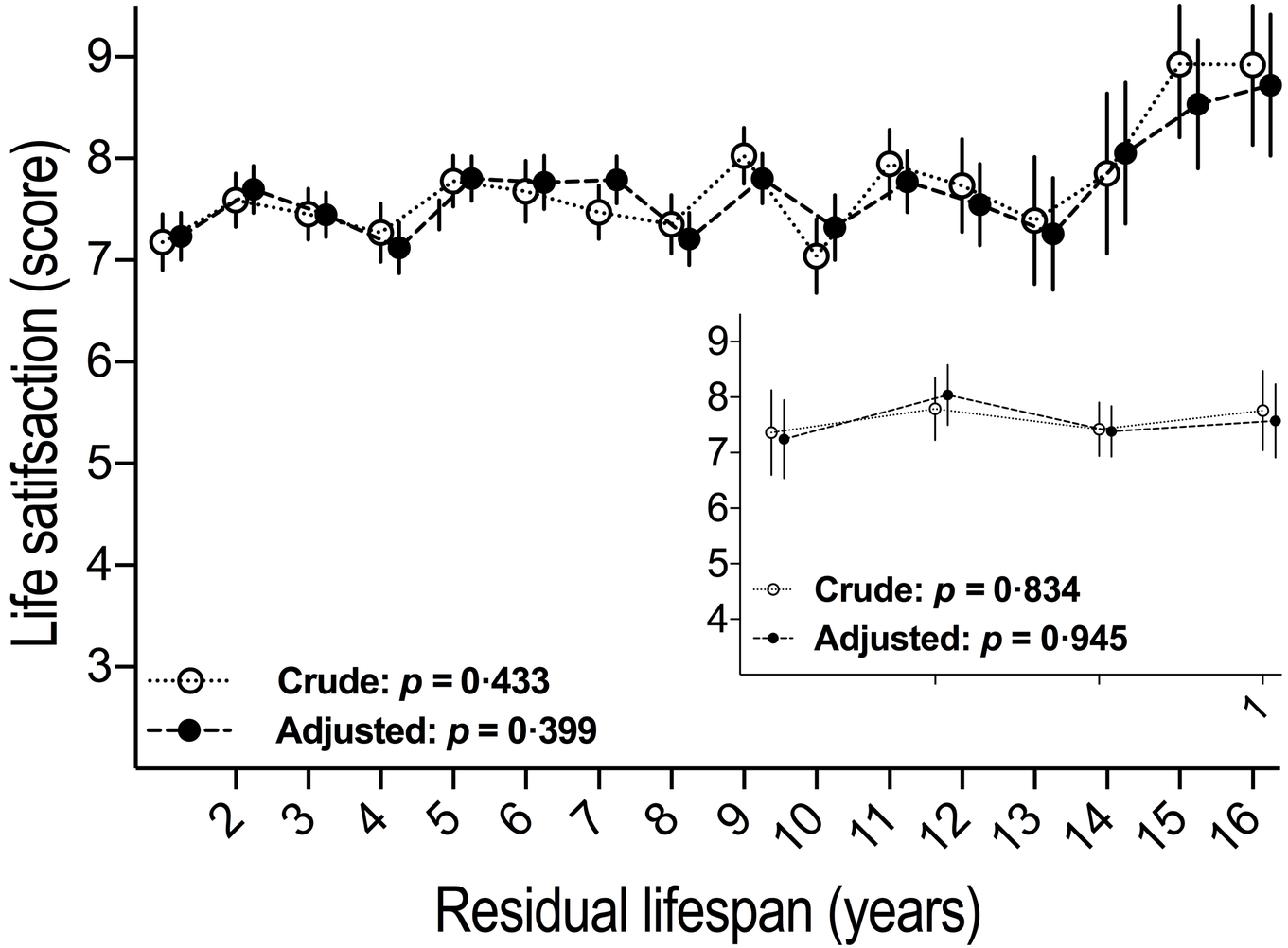

Puvill e.a. 2016